
Beretningen for 2024

Årets gode naturnyheder i Guldborgsund Kommune

Store Sø løbet

Med to afgørelse af 28.5.2024 fik vi endelig afsluttet en sag, der har verseret siden januar 2016. Og vel at mærke afsluttet på en god måde.

Den startede med et forsøg på at liste en afgørelse igennem. Der blev givet tilladelse til dispensation for § 3 i naturbeskyttelsesloven til åbning af et vandløb. Det reagerede vi ikke på, da det umiddelbart lød positivt.

Fire måneder efter kom der en regulerings sag, der viste, at der i virkeligheden var tale om afvanding af en beskyttet eng.

Vores klage medførte, at sagen blev kaldt tilbage, men blev kort efter fremsendt på ny i helt uændret form.

I oktober 2018 blev sagen hjemvist til kommunen.

I december 2021 kom endnu et forsøg på at liste en sag igennem. VVM-Sagen blev udsendt på ny med frist til 4. januar 2022. Men DN påviste fejl i materialet, så den blev tilbagekaldt og fremsendt igen, nu med frist til 18.1.2022. Og i februar 2022 blev der givet § 3-dispensation.

28.5.2024 blev kommunens § 3-dispensation ophævet og ændret til et afslag. Og som følge heraf er VVM-sagen også ophævet. Meget glædeligt at sagen sluttede med, at der blev givet afslag på at afvande den beskyttede eng.

Handleplan for bekæmpelse af Kæmpebjørneklo

Guldborgsund Kommune vedtog i juni måned den længe ventede handlingsplan for bekæmpelse af den stærkt problematiske invasive plante kæmpebjørnekloen.

Kæmpebjørnekloen har været et varmt tema for borgerne i kommunen gennem et par år. Og kommunen har som den ene af få kommuner i Danmark ikke haft en handlingsplan for bekæmpelse af planten.

I første omgang er det en ”lille” handlingsplan der er vedtaget. Det betyder, at planen er rettet mod kommunens egne arealer og omfatter således ikke pålagt bekæmpelse hos de private lodsejere.

Handleplanen skal sætte bekæmpelsen kæmpebjørnekloen i system, der i første omgang til at foregå, de steder hvor borgerne færdes tæt på planterne.

Samtidig udarbejdes en strategi for en større bekæmpelse de kommende år.

Planlægningen sker ud fra borgernes hjælp. Borgerne har nemlig hjulpet kommunen med flere ”Giv et Praj”-henvendelser, som nu danner et godt datagrundlag for at planlægge den kommende indsats.

Årets dårlige naturnyhed i Guldborgsund Kommune

Kommunens biodiversitetspuljen for 2024 nedlagt.

I starten af 2024 nedlagde politikkerne i kommunen en vedtaget biodiversitetspulje (2 mio. kr. pr. år), der egentlig skulle løbe i hele 2024.

Biodiversitetspuljen er et meget vigtigt signal fra politikkerne i kommunen til de grønne organisationer og andre med interesse i natur og miljø i kommunen (typisk medlemmer af Grønt Råd regi). Det var et helt uforståeligt anslag mod vores natur i Guldborgsund Kommune. Meningen var at puljen skulle / skal støtte forskellige vigtige naturprojekter/tiltag med små beløb.

Hvor får vi vores sager fra

Når man ser på de sager, vi har arbejdet med i årets løb, kan man konstatere, at de er meget forskellige, både i omfang og i varighed. Den ældste sag, vi har på listen nu, er fra 2014.

De fleste sager får vi på Podio, der er vores sagssystem, hvor alle myndighedsafgørelser, vi er part i, ligger. I perioden 15.8.2023 til 15.8.2024 fik vi 422 sager.

Selv om det kun er meget få, vi gør noget ved, er det alligevel forbundet med tid og arbejde at gennemse sagerne.

Sager kommer også til os i form af henvendelser fra kommunen eller fra borgere. Indimellem tager vi sager op som vi bliver opmærksomme på gennem pressen.

Vi har en arbejdsgang i bestyrelsen, hvorefter det er de enkelte bestyrelsesmedlemmer, der selv går ind og henter de sager, de vil beskæftige sig med, og ofte behandles en sag af en lille gruppe. Det medfører, at de sager, der bliver taget op til behandling, er de sager, som et eller flere bestyrelsesmedlemmer finder væsentlige. Det betyder, at der også er sager, som ikke bliver taget op, selv om nogle måske ville synes, de fortjente det.

Vores arbejdsgang indebærer endvidere, at vi på bestyrelsesmøderne mest diskuterer de mest principielle ting og større og vigtige sager.

Nye klager

17.1.2024 Landzonetilladelse til udstykning af areal ved Ny Kirstineberg.

Forhistorien er, at kommuneplanforslaget indeholder udstykning af områder med henblik på at opføre 5-600 boliger og dermed at udtage det af et område, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab og værdifuldt kulturmiljø på baggrund af Ny Kirstineberg gods og det omliggende karakteristiske herregårdslandskab.

DN har sendt høringssvar og protesteret over udtagningen. 5.10.2023 gør Miljøstyrelsen indsigelse vedrørende udtagning af området med den begrundelse, at det vil være i strid med de nationale interesser.

Ejeren har nu udstykket arealet til to landbrugsejendomme, med et skel på langs gennem arealet og kommunen har givet landzonetilladelse til denne udstykning. Vi har klaget over, at sagen slet ikke er vurderet efter planloven, idet kommunen er af den opfattelse, at de automatisk skal give tilladelse, når Landbrugsstyrelsen har givet tilladelse til udstykning.

DN har endvidere gjort gældende, at alting peger på, at der ikke er tale om en udstykning med henblik på etablering af en ny landbrugsejendom. Alt yder på, at formålet er at give mulighed for at lave et hegn i det nye skel ned gennem marken for at bryde det åben landskab, hvorved arealet kunne blive mindre bevaringsværdigt, hvilket igen kunne bane vejen for, at kommunen ved kommuneplanrevisionen fik lov til at udtage området af de gældende udpegninger som bevaringsværdige landskab og værdifuldt kulturmiljø.

DN har den 10.2.2024 påklaget landzonetilladelsen.

Samtidig har DN rettet henvendelse til Plan- og Landdistriktsstyrelsen og Miljøstyrelsen med tilkendegivelse af vores opfattelse af kommuneplanforslag og landzonesagen.

Klage over afgørelse om ikke VVM-pligt – rørlægning af KVL 10 st. 1121,8 – ST. 1700.

Kommunen har den 26.3.2024 truffet afgørelse om, at VVM-vurdering ikke er nødvendig i forhold til rørlægning af et vandløb.

DN har påklaget afgørelsen. Der planlægges rørlægning af 700 m vandløb. Umiddelbart efter den planlagte rørlægning, bliver vandløbet § 3-beskyttet og samtidig næsten uden fald. På det stykke, der planlægges rørlagt, er der godt fald, hvilket sikrer iltning af vandløbet. Med en rørlægning vil man fratage den § 3-beskyttede del ilten. På denne baggrund mener vi at man ikke burde tillade en rørlægning, uden at der først blev lavet en VVM-vurdering.

Sager fra tidligere år

Sagen om Hejrede sø (fra februar 2020) blev afgjort 25.9.2023.

Søen har i mange år været ulovligt nedpumpet i forhold til de vandstande, der er fastsat i regulativet, uden at kommunen har gjort noget ved det. Kommunen ville nu ændre regulativet, så de nuværende ulovlige vandstande blev lovlige. Der var udarbejdet en screening, hvorpå man konkluderede, at det ikke var nødvendigt at udarbejde en miljøvurdering.

Kommunens afgørelse blev ophævet og hjemvist.

Der arbejdes nu med evt. at lave et stort lavbundsprojekt i området.

Høringer

Ingen hørings svar fra i denne periode fra september til september.

Ture og arrangementer

Årsmøde tirsdag d. 10. oktober 2023 i Maribo Hallerne

Årsmødet startede med et foredrag af Michael Stoltze fra Bornholm med temaet ”Insekternes og naturens krise - og hvad vi hver især kan gøre”

Michael Stoltze er biolog og forfatter med speciale i sommerfugle og naturbeskyttelse i Danmark. Foredraget tog udgangspunkt i hans og Mona Klippenbergs tre bøger "Sommerfuglehave", "Biodiversitet" og "Flyvende admiraler og andet småkryb"

Derefter blev årsmøde afholdt jf. vedtægten.

Sommerfugletur i Berrits Storskov ved Guldborg søndag d. 21. juli 2024

Der var en overvældende interesse for DN Guldborgsunds sommerfuglearrangement, der blev afholdt søndag d. 21. juli i Berrits Storskov.

Meget stor tak til deltagerne og turguide og sommerfugleekspert Kurt Ramskov Laursen, der var turguide og nøje havde planlagt turene, og i detaljer fortalte om de observerede sommerfugle og deres karaktertræk.

Og andre ”sommerfugleeksperte” deltog meget aktivt med at finde sommerfuglene og fortælle om deres erfaringer med disse flotte insekter.

Deltagerne kom fra hele Østdanmark. Faktisk helt fra Nivå i Nordsjælland, Amager (sommerferieophold i Maribo), Vordingborg, Næstved, Bogø, Nysted, Maribo, Fejø og selvfølgelig fra nærområdet.

Faktisk var der så mange tilmeldte, at den planlagte ”tur” blev delt op i to turer a hver 2 timer. Og deltagerne var på forhånd informeret på behørig vis af Kurt om holdopdelingen med start henholdsvis kl. 11 og kl. 13.

Og ikke mindst imponerende, at en lille purk med en lille sommerhat på, og på bare fire et halvt år, kunne holde fokus i hele 2 timer. Han fulgte med i næsten alt, hvad der foregik - og ikke mindst de små kravl og andet på jorden havde hans store interesse. Som faderen med nogen stolthed sagde: "han den nye Sebastian Klein".

Der var stort set fuldt solskin hele dagen, og det varme vejr medvirkede til at der blev observeret 14 forskellige arter af sommerfugle:

Tur i Horreby Lyng lørdag d. 27. juli 2024

Den sidste lørdag i juli afholdt vi tur i Horreby Lyng Falsters eneste højmose.

Det var en botanisk tur, hvor vi kiggede på de karakteristiske højmoseplanter som f.eks. tørvemosser og den lille kødædende plante Soldug.

DN Guldborgsund har nu gennem nogle år gået turen i mosen og fulgt udviklingen. Vi kan se, at der er gode resultater af reoveringen rundt om i mosen. F.eks. kan vi se at tørvemosserne har fat og gror godt i prøvefelterne. Så det er sandsynligt, at der dannes ny tørv. Desværre vil det tage flere tusind år før mosen er genetableret.

Naturens Dag på Corselitze Gods søndag d. 8. september 2024

Det var en rigtig dejlig dag på Corselitze Gods, hvor Skovens Hus Corselitze igen stillede bygninger og arealerne til rådighed for bl.a. DN Guldborgsund og andre lokale foreninger og "eksperter i forskellige naturemner", hvor det overordnede tema selvfølgelig var naturen.

Naturens Dag var åbnet fra 10.00 til 16.00 og foregik igen meget fint vejr med sol, en let vind - så en behagelig temperatur og uden regn.

DN Guldborgsund mødte op med vores grønne 3 x 3 m pavillon, og vi udstillede udstoppede dyr og havde diverse natur- og miljømaterialer til uddeling til de interesserede på vores stand.

Der blev udleveret forskellige materialer til børn og voksne, og vi også fik en god diskussion om specifikke emner: haren, husmåren, lækatten (brun sommerdragt) / hermeline (hvid vinterdragt), odderen, sælen, egeret samt etablering af vild natur i haverne.

Rundt regnet fik vores stand besøg af 80-90 børn og voksne, og der var ikke en eneste "skuffet" borger på denne solskinsdag – derimod mange positive tilkendegivelser om Danmarks Naturfredningsforening og gode snakke om natur og miljø, om forskellige problemstillinger gående på både nationale og lokale natur- og miljøproblematikker.

Og mange børn med voksne (de voksne var også meget interesseret) var nede ved søerne i parken for at fange og nærstudere små vanddyr og grønne frøer.

Kommunens nye "slørugleprojekt" trak meget opmærksomhed, hvor en slørugleekspert fra Als fortalte om slørugler og krav til levesteder og redepladser. Ligeså trak sommerfuglestanden meget opmærksomhed, hvor der var fanget natsommerfugle med lysfælder om natten, og der var endvidere opstillinger med insekthoteller.

Vores stand tiltrak igen "international" opmærksomhed, da blandt de besøgende var et tysk par, der gav "tommelfinger op" for vores forening, og en ung praktikant (i Krokodille Zoo) fra Holland kom også forbi.

Stor tak til Skovens Hus Corselitze for at stille faciliteter til rådighed og stor tak til de besøgende på denne fine søndag.

”30 fjerde på 30 dag” onsdag d. 18. september

Dette landsdækkende DN arrangement, der strakte sig over 30 dage blev igangsat af DN sekretariatet. En af de 30 fjerde var Saksøbing Fjord, som DN Guldborgsund havde fået som ansvar.

Meningen var, at vi lokale DN’ere skulle løfte en meget stor opgave med at arrangere et fjordarrangement med presse, diverse brugere af Saksøbing Fjord og få bragt (med enten en svømmer, dykker, robåd, sejlbåd, kano eller kajak) en stor stafet gennem den 3km lange fjord.

Og arrangementet skulle endda foregå om eftermiddagen på en hverdag.

Vi besluttede, at bidrage med et meget skrabet arrangement, hvor der i Oreby Havn (privat havn spærret af med kæde) blev rejst et startflag og et målflag og taget nogle foto som bevis for vores aktivitet.

Andre emner

Projekt om den vilde flora i vejkanterne

I foråret 2022 begyndte vi at sætte fokus på floraen i vejkanterne. Vi henvendte os til Guldborgsund kommune, som i forbindelse med konkurrencen Danmarks vildeste kommune også havde tænkt på vejkanterne.

Lige nu arbejder Guldborgsund Kommune på en biodiversitetsplan, hvor flora i vejkanterne og grøftekanter bliver indarbejdet i planen. Planen skal være færdig inden udgangen af 2024.

Grønt Råd

Grønt Råd er et vigtigt råd for DN Guldborgsund (må også gælde for kommunen), da rådet giver vores forening vigtige oplysninger direkte.

GRØNT RÅD, der består af lokale repræsentanter for de grønne fritids- og erhvervsorganisationer, er et rådgivende organ for kommunen i forhold til miljø- og naturspørgsmål.

Men rådet har i løbet af året blot afholdt et møde. Det vigtigste emne vedrørte kommunens biodiversitetspulje (2 mio. kr. pr. år), som med små beløb støttede forskellige vigtige naturprojekter/tiltag.

Rådet blev orienteret om, at politikerne havde nedlagt puljen i 2024!

Det var og er et helt uforståeligt anslag mod vores natur i Guldborgsund Kommune. Hele Grønt Råd valgte da også at protestere kraftigt.

Grundvandsrådet

DN Guldborgsund er stadig medlem af Kommunens Grundvandsråd.

Det sidst afholdte møde i Grundvandsrådet var den 13. april 2023 hvor Kommunen fremlagde et udkast til en ”Indsatsplan for Grundvandsbeskyttelse udarbejdet i samarbejde med Rambøll i August 2022”.

DN Guldborgsund indsendte i juni 2023 et høringssvar til Guldborgsund Kommune, hvor vi fremhævede og henstillede til at man anvender de opstillede retningslinjer så restriktivt som det er muligt inden for den nuværende lovgivnings rammer.

Landbrugets organisation Vækst, fremsendte et høringssvar, som hævder, at Kommunens Grundvandsplan på en lang række områder er i uoverensstemmelse med lovgivningen på en lang række retningslinjer – specielt vedrørende udpegning af følsomme områder samt vedrørende prioritering af forsyning til forskellig anvendelse. Kommunen har grundet dette høringssvar sat den videre behandling af Indsatsplanen i bero.

Man har bedt Rambøll om, at komme med kommentarer til specielt landbrugets indvendinger – og deres forslag til evt. ændringer i Indsatsplanen.

Når det foreligger skulle vi blive indkaldt til et møde i Grundvandsrådet.

Dette er dog endnu ikke sket.

Generelle bemærkninger:

Danmarks Naturfredningsforening har en meget markant holdning til hvordan vi mener vores grundvand skal beskyttes fremover.

Igen og igen må danske vandværker lukke for pumperne, fordi de finder for meget sprøjtegift i grundvandet. Vi arbejder for rent drikkevand nu og i fremtiden.

Guldborgsund Kommune ligger meget højt med den andel af drikkevandsboringer hvor der er målt et pesticidindhold, som ligger over den tilladte grænseværdi.

I Danmarks Naturfredningsforening mener vi, at vi for at bevare det drikbare grundvand skal stoppe med tilførsel af gift. Og tiden bør være inde til, at politikerne forbyder brug af sprøjtegift dér, hvor grundvandet dannes og pumpes op. Det drejer sig både om BNBO og de sårbare dele af indvindingsoplandet.

Sverige og Tyskland har haft sprøjteforbud i indvindingsområderne siden 1950'erne.

I forbindelse med grundvandsbeskyttelsen i Guldborgsund Kommune vil vi indtil vi opnår det, arbejde for, at man anvender den lovgivning og de muligheder man har så restriktivt som muligt for at bibeholde vores stadig drikbare grundvand. Endvidere har vi understreget, at det der kan gennemføres her og nu – ikke må udskydes.

Brugergruppen for Fritidsområdet Bavnehøj

Går sin vante gang.

Afholdt et enkelt møde og vi afventer referatet.

Følgegruppen for Bøtø Skoven og Bøtø Enge

I det forgangne år er der ikke blevet afholdt følgegruppemøder:

Der er nu opført et Naturrum, der fungerer som et informationsrum af meget høj kvalitet. Og selve designet og konstruktionen af rummet er udført i naturlige materialer og i bedste kvalitet. Et sådant naturrum har faktisk været på DN Guldborgsunds ønskeliste siden starten af Bøtøskoven projektet.

Bøtø Naturrestat, som omfatter i alt 400 hektar, er stadig væk en stor publikumssucces med ca. 45.000 - 50.000 besøgende om året. Og Den Danske Naturfond er stadig interesseret i at opkøbe mere landbrugsjord, hvis mulighederne byder sig.

Samrådet (Region Sjælland)

Samrådet Region Sjælland afholder to møder om året, som primært fungerer som samling for DN-afdelinger på tværs af regionen, og hvor specifikke emner kan tages op og understøttes af faglige indlæg. Samrådet beskæftiger sig primært med de for DN relevante fagområder, som Region Sjælland er politisk ansvarlig for, men tager alle for regionen relevante emner op. Det er primært fokus på miljøområdet med udvindinger af råstoffer, grøn omstilling og jordforurening og f.eks. store forureningssager.

Næste tema i samrådet vil være trepartsaftalen.

Samarbejde

DN Guldborgsund lægger stor vægt på at samarbejde med forskellige organisationer og foreninger, der også kæmper for naturen og miljøet. Det gælder både medlemmer af Grønt Råd, diverse følgegrupper, DN i nabokommunerne, grundejerforeninger og andre.

Specielt koordineringsmøderne med kommunen prioriterer vi højt. Det er ikke altid, at vi er enige i kommunens beslutninger, men vi for da fremført vores synspunkter, og vi føler at kommunen lytter til os.

Afdelingsbestyrelsen

Siden sidste årsmøde har vi holdt 7 møder.

Bestyrelsesmedlemmerne med suppleanter og aktive har forskellige interesser og forskellige faglige og personlige kompetencer, som vi bruger i vores DN-arbejde. Det gør, at vi med denne lille forsamling med stor faglig indsigt kan matche de mange forskelligartede udfordringer, som vi bliver præsenteret for.

En meget stor tak til bestyrelsen, suppleanter og aktive.

Nyhedsbrev og hjemmesiden

En helt særlig tak til vores hjemmesideredaktør, som har sørget for, at få sendt nyhedsbreve ud og få ajourført hjemmesiden. Det er et meget vigtigt arbejde, da det er vores kommunikationsvej ud til de lokale DN medlemmer. Og samtidig bliver vores nyhedsbreve også vist på det landsdækkende DN nyhedsforum, hvor nyhedsbreve og annoncering af vores arrangementer også bliver annonceret. Hjemmesiden og nyhedsbrevene er afgørende i forhold til at nå ud til de mennesker, hvis støtte vi er helt afhængige af.

Afslutning

Denne beretning er et uddrag af de mange ting og sager vi har beskæftiget os med de sidste 12 måneder.

Da vi ikke direkte har et lokalt DN-kontor med faste åbningstider og telefontider, og da alt vores DN-arbejde er baseret på 100% frivilligt arbejde, så bliver vi nødt til at prioriterer i sagerne og de henvendelser vi får via opringninger og e-mail og ikke mindst prioriterer i de opfordringer til indsatser, vi modtager fra sekretariatet. Men vi bestræber os på altid at give et pænt og konstruktivt svar tilbage - gerne med en vejledning i en slags ”hjælp til selvhjælp”.

Men DN Guldborgsunds lidt mere end 1100 medlemmer er altid velkommen til at byde ind med forslag til aktiviteter eller tilbyde at blive aktiv.